

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Panarion, Hoc Est, Arca Medica Variis Diuinæ Scriptvræ
priscorumq[ue] Patrvm Antidotis aduersus Animi morbos
instructa**

Busaeus, Johannes

Moguntiae, 1608

Maledictio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54834)

tantinentia, nulla operis magnitudine flammam carnis poterat extinguere. Hunc periclitantem Pater monasterii hac arte seruauit. Imperat cuidam viro graui, vt iurgis atq; conuitiis infectaretur hominem, & post irrogatam iniuriam primus ueniret ad querimoniam. Vocati testes pro eo loquebantur qui contumeliam fecerat. Flere ille contra mendacium. Nullus alius credere ueritati, Solutus Pater defensionem suam callidè opponere, ne abundantiori tristitia absorberetur frater. Quid multa? Ita annus ductus est. Quo expleto, interrogatus adolescens super cogitationibus pristinis, an adhuc molestia aliquid sustineret. Papa, inquit. Viuere mihi non licet, & fornicari libeat? Hic se solus fuisse, quo adiutore superasset? IN PATRVM quoq; vitis eiusmodi narratur exemplum. Monachus quidam exagitatus à dæmone cogitatione fornicandi nocte se contulit ad Patrem spirituale qui eum consolatus est, monuitq; vt quoties tentatio repullulasceret ad se quoq; rediret; nihil. n. equo affligere demonè, quàm cū foedæ cogitationes Patri spirituali patefiant, cōtra verò nulla re magis exultare quàm earūdem occultatione. Itaq; factū est vt undecies, repetita tētatione redierit, ac tandē dæmonē fugauerit.

V. PP. part. 2.
contra fornic

VIDE V. Amor sui. Chorea. Colloquia otiosa. Consuetudo praua. Ebrietas. Exemplum malum. Familiaritas nimia. Gula. Immortificatio passionum. Linguae abusus. Otium. Societas praua. Tentatio. Vestium luxus. Voluptas carnalis.

M

MALEDICTIO.

Remedia contra Maledictiones.

P R I M V M Remedium. Considera diuinæ scripturæ sententias. Primo enim iubet nos benedicere, vt etat autem maledictionem, Vt in Psalmis. *Maledicent illi, & tu benedices.* Et apud Psal. 108. 23. Tobiam. *Omni tēpore benedic Deum.* Et in Ecclesiastico. *Ab inope* Tob. 4. 20. *ne auertas oculos tuos propter iram, & non relinquoas quarentib. tibi retro maledicere,* Eccli. 4. 5. id est, secreto, vt faciunt pauperes dum negatur eis elemosyna. Et apud Rom. 12. 14. Apostolū. *Benedicite persequenti. vos: benedicite, & nolite maledicere.* 2. damnat maledicendi consuetudinē, vt animæ & corpori noxiā. Dicit. n. Propheeta Dauid. *Dilexisti maledictionē & ueniet ei. Et induet maledictionē sicut uesimentū.* Psal. 108. 18.

Pp 2 Et

- Leuit. 24. 9. & 15. Et Moses in Leuitico. *Qui maledixerit patri suo aut matri, moriatur. Et. Homo qui maledixerit Deo suo, portabit peccatum suum, & qui blasphemauerit nomen Domini morte moriatur. Et Sapiens. Maledictio matris eradicat fundamenta, id est, euerit totam familiam suam.* Et. *Maledicentis tibi in amaritudine animae exaudietur deprecatio illius: exaudiet autem eum, qui fecit illum. Et. Dum maledicit impius diabolum, maledicit ipse animam suam. Et B. Paulus. Nunc autem scripsi vobis, si quis frater nominatur, est fornicator, aut auarus, aut idolis seruiens, aut maledicus, aut ebrius, aut rapax, cum eiusmodi nec cibum sumere. Et rursus. Neque auari, neque ebrii, neque rapaces regnum Dei possidebunt.*
- II. R E M E D. Considera SS. Patrum dicta. B. EPHRAEM in libro de Virtutibus & vitiis. *Verè beatus iterumq; beatus ille est, qui à deterrimo hoc maledicendi genere se integrum custodierit, quoniam Spiritus sanctus in eo habitabit. Hinc maledicus utroq; & odij & susurrationis morbo laborat. Et qui talis est, fraticida, & crudelis atq; immittis censetur. Quid hoc scelere grauius? Vnde quoq; sanctus Apostolus nefaria impiorum opera prohibens, etiam maledicos iis annumerat. Neq; maledici, neq; rapaces regnum Dei possidebunt. Et libro de lingua malo. Quem admodum latro vel vnico confessionis verbo factus est cinis paradisi, ita vno verbo blasphemie redditur quis reus gehenna ignis. Vt propter vnum maledicentiae verbum Maria quamuis esset altoq; in vates, damnaretur lepra multata est: quo tandem genere supplicij digni sunt illi, qui sin e vilo delectu contumeliosi? B. GREG. lib. quarto Moralium. Sciendum est, quod scriptura sacra duobus modis maledictum memorat aliud videlicet, quod approbat, aliud quod damnat. Aliiter enim maledictum profertur iudicio iustitiae, aliter liuore vindictae. Maledictum qui prope iustitiae iudicio ipsi primo homini peccanti prolatum est cum audiuit. Maledicta terra in opere tuo. Maledictum iudicio iustitiae, profertur, cum ad Abraham dicitur; Maledicam maledicentibus tibi. Rursum, quia maledictum non iudicio iustitiae, sed liuore vindictae promittitur, voce Apostoli Pauli pradicantis admonemur, qui ait. Benedi. ite, & nolite maledicere. Et rursus neq; maledici regnum Dei possidebunt. Deus ergo maledicere dicitur, & tamen maledicere homo prohibetur, quia quod homo agit malitia vindictae. Deus non facit nisi examine & virtute iustitiae. Cui ergo sancti viri maledictionis sententiam profertur, non ad hanc ex voto vltionis, sed ex iustitia examine ei imponunt. Intus enim subtile Dei iudicium aspiciunt, & mala foris exurgentia, quia maledicto debeant ferire cognoscunt, & eo in maledicto non peccant, quo ab interno iudicio non discedant. Hinc est quod Petrus in offerente m suis pecunias Simone sententiam maledictionis intorsit dicens. Pecunia tua tecum sit in perditionem. Qui enim non ait, est, sed sit, non iudicatio sed optatio modo signauit se hoc dixisse. Hinc Elias duobus quinquagenariis ad se venientibus dixit. Si homo Dei sum, descendat ignis de celo & consumat vos. Quorum vtrorumq; sententia quanta seueritatis ratione conualuit, terminus causa monstrauit. Nam vt Simo aeterna perditione interiit, & duos quinquagenarios desuper veniens flamma consumpsit. S. THOMAS AQUINAS. Maledictio, de qua loquimur, est per quam pro-*

nunciatur malum contra aliquem, vel imperando vel opsando. Velle autem, vel imperio mouere ad malum vltimus secundum se repugnat charitati, qua diligimus proximum volentes bonum ipsius: & ita secundum suum genus est peccatum mortale, & tanto gravior, quanto personam, cui maledicimus, magis amare & reuereri tenemur. Vnde dicitur Levitici 20. Qui male dixerit patri suo aut matri, morte moriatur. Contingit tamen verbum maledictionis prolatum esse veniale peccatum, vel propter paruitatem mali, quod quis alteri maledicendo imprecatur, vel etiam propter affectum eius, qui profert maledictionis verba, dum ex leui motu, vel ex ludo, aut ex surreptione aliqua talia verba profert; quia peccata verborum maxime ex affectu pensantur.

III. REMEDIUM. Considera ingentia mala, quae ex imprecatione, siue iusta, siue iniusta, nonnuquam sunt secuta, vt merito sit extimescenda. Praeter duo exempla ex scriptura à B. Gregorio commemorata, est illud Elisæi Prophetae, quo iter habente in Bethel, inquit Regum historia,

4. Reg. 2. 24.
parvi parui egressi sunt de ciuitate, & illudebant ei dicentes. Ascende calue, ascende calue. Qui cum respexisset, vidit eos, & maledixit eis in nomine Domini, egressi que sunt

duo viri de saltu, & lacerauerunt ex eis quadraginta duos pueros. Deinde B. Pauli in Actis Apostolicis. Cum enim Proconsul Sergius Paulus desideraret

audire verbum Dei à Saulo & Barnaba, resistebat illis, inquit B. Lucas, Elymas magus quarens auertere Proconsulem à fide. Saulus autem, qui & Paulus, repletus Spiritu sancto incuens in eum dixit. O plene omni dolo & fallacia fili diaboli, inimice omnis iustitiae, non desinis subvertere vias Domini rectae. Et nunc ecce manus Domini super te, & eris caecus non videns solem usque ad tempus. Et confestim cecidit in eum caligo & umbra, & circueiens querebat, qui ei manum daret. Tunc Proconsul cum vidisset factum, credidit admirans super doctrina Domini. TERTIUM exemplum sit B. AUGUSTINI in libris de ciuitate Dei ita scribentis. VNVM est apud nos factum tamen clarum atque illustre miraculum, vt nullum arbitrer esse Hipponeisum, qui hoc non vel viderit, vel didicerit; nullum qui obliuisci vlla ratione potuerit. Decem quidam fratres fuerunt, quorum septem sunt mares, tres feminae de Caesarea Capadociae suorum in ciuitatem non ignobilem maledicto matris recentis patris eorum obitu destituta, quae iniuriam sibi ab eis factam acerbissimè tulit, tali poena sunt diuinitus coerciti, vt horribiliter quaterentur omnes tremore membrorum. In qua factissima specie oculos suorum ciuium non ferentes, quaquaer sum cuique ire visum est, toto pene vibrabantur orbe Romano. Ex his etiam ad nos venerunt duo, frater & soror, Paulus & Palladia, multis aliis locis miseria diffamante iam cogniti. Deinde fasè narrat, quemadmodum ambo ad memoriam S. Stephani martyris, à tremore liberati sunt, toto populo spectante, & maximo clamore Deo & martyri gratias agnente. QUARTUM est. B. GREG. in tertio dialogorum, de seruo Dei Florentio tanta sanctitate praedito, vt ei versus in omnibus pareret; quem cum quatuor monachi è vicino monasterio eius sanctitati inuidentes per insidias occidissent. Florentius, inquit ille, sese in lamentum dedit,

Act. 17. 10.

Aug. l. 22. c. 8.

Greg. c. 14.

fratrum malitiam magis quam ipsi mortem deplorans. Quem venerandus vir Eulocius ad se deductum consolari studuit, sed idem vir Domini coram eo doloris magni simul accensus imprecatus est dicens. Spero in omnipotenti Deo, qua in hac vita ante oculos omnium ex sua militia vindictam recipiant, qui nihil se ledentem ipsum meum occiderunt. Cuius vocem protinus vltio diuina secuta est. Nam quatuor monachi, qui eundem ipsum occiderant, statim elephantino morbo percussi sunt, ut membris putrescentibus interirent. Quod factum vir Dei Florentinus vehementer expauit, seque ita fratribus maledixisse pertimuit. Omni enim vita sua tempore flebat, quia exauditus fuerat se crudelem, se in eorum morte clamauit homicidam. Quod idcirco omnipotentem Dominum fecisse credimus, ne vir mira simplicitatis quantolibet dolore commotus intorqueat ultra praesumeret iaculum maledictionis. Subiicit deinde Gregorius quaestionem Petri dialogista, sitne graue peccatum ex ira alicui maledicere? Et respondet esse, quia Paulus dicat maledicos regnum Dei non posse heredes, cumque Petrus exciperet, quid si non ex malitia, sed linguae incuria maledictio fiat? Respondet, si de otioso sermone reddenda sit ratio, multo magis de noxio. QUINTVM & sextum est in vita S. Zenobii Episcopi Florentini a Ioanne Aretino conscripta, Filii duo aequo indulgentius educati, matrem verberarant. Quod scelus illa execrata genibus procumbens, & terram manibus pulsans furias infernales in vindictam inuocauit. Exaudita est, mox iuuenes a demonibus obsessi veluti rabidi canes mordaciter inuicem sua membra corrodunt. Catenis vinciuntur, mater misericordia mota, licet pagana, refugit ad S. Zenobium, qui in basilica Saluatoris, cum per horas duas coram vexillo S. crucis pro filiorum salute orasset signo crucis demones fugauit. Qui sanitatem consecuti vna cum matre totaque familia sunt baptizati & Christo adiuncti. ALIVD. Mater, cum filio febribus laboranti quadragies vna nocte poculum porrexisset, pueroque adhuc potum petenti irata dixisset. Vna cum hoc diabolus bibes, puer statim a demone possidetur, qui tam crudeliter eum exagitauit, ut vix vllis vinculis constringi, remedio nullo liberari posset, donec tandem ad S. Zenobii monumentum deportatus est. Simili imprecatione parentum nostro saeculo multi alii in potestate demonis deuenere, ut celebris illa demoniaca Laudunensis in Gallia, anno 1566 liberata: & Montensis in Hannonia anno 1584. HADRIANVS Iunius in historia Batauiæ commemorat Hollandiæ comitissam Anno Domini 1276. ex imprecatione mulieris mendicæ vno partu edidisse 364. proles, easque omnes in vna pelui, quia viuebant, sacris baptismi aquis elutas. Nam cum Comitissa mendicæ gemellos gestanti temere obiiceret, quod alterum ex adulterio concepisset, illa mox imprecata ei est, ut vno partu tot proles effunderet, quot sunt dies in anno.

IV. REM. Considera, quando iniusta est imprecatio, eam refundi in suum

1. c. 7. 10.

Matth. 12. 36.
In. Sur. 25. Maii.

Ibid.

Jun. c. 20.

sum auctorem, spiritualiter quidem semper, quia gravissimè delinquit, & ideo ab Apostolo regno cœlorum excluditur; se penumero verò etiam corporaliter. Vnde Sapiens dicit. *Qui in alium mittit lapidem, super caput eius cadet.* & Isaac Patriarcha ad filium Iacob. *Qui maledixerit tibi, scilicet ille maledictus.* Exemplum habemus in Magno Speculo Exemplorum, quod accidit in dioecesi Moguntina. *Sacerdos quidam, Ecclesiæ Pastor, acriter insectus est in calceos rostratos, in publica diei festi concione. Id moleste ferens furor quidam, imprecatus est coram aliis vulgari idiomate concionatori episcopiam, vel morbum comitialem in capitis coronam, et mox indignabundus se ex templo proripuit. Verum, quia plerumq; recidunt in suos maledicta magistros, ecce in reditu ad suos obvium habuit virum statim ura procerum, aspectu terribilem, qui eum per capillos arreptum tanta vi deiecit in terram, ut auulsam vna cum pelle capitis comam manu retinuerit. Cumq; per horam integram maledictus omni sensu destitutus humi iacisset, tandem à quibusdam eiusdem concionis auditoribus in suas ades deductus est; et menti restitutus causam re- gestæ illi ingenè aperuit. Cætera remedia pete ex verbo Blasphemia.*

1. Cor. 6. 10.
Eccli. 27. 28.
Gen. 27. 29.
Spec. dist. 10.
ex 27.

Dæmon is erat

Consuetudo prava Detractio. Discordia. Ira. Iuramentum. Lingua abusus, Superbia. Vindicatio iniurie.

MENDACIVM

Remedia contra Mendacium.

I REMED. Considera Spiritus S. dicta in diuinis litteris. Primo enim declarat mentiri esse impro- o- um, imò dæmonis ipsius. Nam Salomon ait. *Verbum mendax iustus detestabitur.* Et. *Qui nititur mendaciis pascit ventos.* Et. *nō de. et principem lab. um mentiens.* Et. *malus obedit lingua iniqua, & fallax obtorquet labiis mendacibus.* Et. *Princeps, qui libenter audit verba mendacii, omnes ministros habet impios.* Et. *Qui me vitur, testis est fraudulentus.* Et. *Vanitatem & verba mendacia longe fac à me.* Et in libro Paralipomenon. *Egrediar, ait Satan, & ero Spiritus mendax in ore omnium prophetarum eius.* Et Christus apud Ioannem, *Diabolus cum loquitur mendacium, ex propriis loquitur, quia mendax est, & pater eius, id est autor mendacii.* 2. prohibet omne mendacium. Vt in Exo. 1. *Mendacium fugies.* Et Levit. *Non mentiemini nec decipiet vnusquisq; proximum suum.* Et apud Ecclesiasticum. *Noli velle mentiri omne mendacium, assiduitas enim illius non est bona.* Et. *Ante omnia verbum verax præcedat te.* Et apud Zachariã. *Iuramentum mendax ne diligatis.* Et apud Apostolũ. *Deponentes mendacium, loquimini veritatem vnusquisq; cum proximo suo, quoniam sumus inuicè membra.* Et. *Nolite mentiri inuicem.* 3. docet Deo esse exosum & dignum pœna æterna. nam Psalmista ait. *Perdes omnes qui loquuntur mendaciũ.* Salomò verò. *Sex sunt, q; odit Dominus, oculos sublimes, lingua mendacè, &c.* Et. *Os bilingue detestor.* Et. *Abominatio est Domino labia mendacia.* Et. *Qui mendacia loquitur, nō effugiet.* Et. *q; loquitur mendacia peribit.* Et Sap. *Os q; mētur, occidit animã.* Et. *Va duplici corde, & labiis scelestis.*

Pro. 13. 5.
Pro. 10. 4.
Pro. 17. 7. 4.
Pro. 29. 12.
Pro. 12. 17.
Pro. 30. 8.
2. Paral. 18. 21.
Ioan. 8. 44.
Exod. 23. 7.
Leu. 19. 11.
Eccli. 7. 14.
Eccli. 37. 20.
Zach. 8. 17.
Eph. 4. 25.
Col. 3. 9.
Psal. 5. 7.
Pro. 6. 16.
Pro. 8. 13.
Pro. 12. 22.
Pro. 19. 5.
Sap. 1. 11.
Eccli. 2. 14.

II. RE.